

UNDERVEISLESING

Les hele teksten – avsnitt for avsnitt. Se på ord som er understreket, kursivert og uthevet. Stopp og les på nytt avsnitt som er vanskelige. Ta notater eller benytt deg av diagrammer du har lært om. Se om du finner svar på de spørsmålene du stilte deg selv/skrev ned under førlesingsaktiviteten. Har du fylt inn noe på "Ønsker å lære" i VØL-skjemaet? Finner du svar på det du ønsket å lære? Finner du noe nytt? Noe annet? Noter det ned! Underveislesing er aktiv lesing.

Hvilke strategier passer best til underveislesing?

Skumme	
Skanne	
Tidslinje	Det å fylle inn i et VØL-skjema (i siste kolonne) kan være en underveislesingsaktivitet. Det kan like gjerne også være en etterlesingsaktivitet. Dette velger eleven selv. En tidslinje kan tegnes om hva eleven underveis i lesingen tenker om en historisk hendelse, geografisk utvikling, matematiske oppgaver, naturfaglige forsøk, osv. Et tankekart kan underveis i lesingen bidra til at eleven får strukturert avsnittene i en mer holistisk oversikt. Noen elever lærere bedre av dette.
Tankekart	
VØL-skjema	
Lage spørsmål	Spørsmålene som elevene eventuelt utarbeidet som førlesingsaktivitet, kan de gjennom lesingen underveis forsøke å finne svar på. Dersom dette ikke lar seg gjøre, kan neste sted være i lage kritiske spørsmål til det elevene leser underveis. Hvorfor har forfatteren skrevet akkurat dette? Hvorfor har ikke forfatteren valgt å skrive noe annet? Hvorfor er akkurat dette bildet her?
Kontekst	Som en del av underveislesingen skal elevene her kunne benytte seg av sine forkunnskaper og sin gjetting fra skummingen av teksten, til å forsøke å forstå deler av innholdet i teksten ut fra konteksten. Det er her veldig viktig at elevene får beskjed om å legge merke til, eventuelt notere seg ord de forstår. Og ikke fokusere på de ordene de ikke forstår. Forståelse ut fra kontekst handler om forståelse ut fra sammenhenger med noe elevene kan fra før, knyttet til de begrepene de er sikre på at de forstår.
Ordbok	Det å benytte ordbok er en direkte aktivitet knyttet til lesing underveis. Kritisk bruk av begreper må her modelleres av lærer. Det synes mye omkring misforstått bruk av begreper som elevene finner frem til i ordbøkene. Eks. She playd in a corps. – Hun spilte i korps.
Ordbank	Førlesing, underveislesing og etterlesing. Elevene kan gjerne begynne å fylle ut sin ordbank før de begynner med underveislesingen (dybdelesingen). De begrepene som i så fall ikke stemmer med temaets egentlige mening, vil likevel få betydning for elevens totale forståelse av emnet. Det å vite hva noe ikke er, kan bidra til økt læring i forhold til taksonomien. Her gis elevene et utgangspunkt for å både anvende og vurdere begrepene opp mot hverandre. (Eks: tusenbein = insekt? Nei.. men insektene stammer fra: tusenbeinet =leddyr)
Storyboard	Her tegner elevene det de leser, fortrinnsvis i en tabell med seks rubrikker. Dette for å begrense arbeidsmengden, men også til å lære elevene til å sortere viktig informasjon i et tekstforløp.
Avsnitt	Underveis og etterlesing. Modelling av og fokus avsnitt som strategisk lesing er en del av skriveopplæringen, og kan knyttes til aktiv bruk av blant annet tankekart. Ved å se på hovedbegrepet i midten og alle detaljene ut i "boblene" omkring, vil elevene lettere lære seg oppbygningen av en fagtekst og forenkle sin lesing gjennom avgrensning til innhold i hvert avsnitt. Spesielt overskriftene til hvert avsnitt.
Venn-diagram	Underveislesing og etterlesing. Venn-diagram kan med fordel benyttes som aktivitet underveis i lesingen.
Oppsummering	Underveis og etterlesing. Når elevene har lært seg å ta hensiktsmessige notater, vil en oppsummering av avsnitt, og et storyboard bidra til å hjelpe eleven til å les og forstå fagtekster på en effektiv måte.